

Галина ЛИТВИНЮК,
доктор філософії (011 Освітні, педагогічні науки), директор
*Тернопільський комунальний методичний центр
науково-освітніх інновацій та моніторингу (м. Тернопіль)*

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ЯК ВЕКТОР РОЗВИТКУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Інноватизація та стрімкий розвиток суспільства спонукає заклади післядипломної освіти постійно змінювати змістовий концепт, який зорієнтований на конкретні потреби й інтереси тих, хто навчається. Зкладам післядипломної освіти сьогодні необхідно формувати стратегічні цілі, які забезпечують педагогам більшу мотивацію для одержання нових знань і вмінь шляхом поглиблення та розширення їх на практиці [1].

Стратегічні цілі у змістовому концепті діяльності закладів післядипломної освіти повинні сприяти розвитку корпоративної освіти як компонента освіти дорослих протягом життя [2, с. 537].

Сьогодні система післядипломної освіти повинна «перезавантажитися», щоб відповідати вимогам і потребам сучасного вчителя. Брак практичних навичок випереджувального змісту, гнучкість та мобільність у програмах курсів підвищення кваліфікації дають підставу стверджувати, що неформальна освіта на часі.

Прогностичність неформальної освіти зумовлює можливість використання корпоративної освіти як елемента неперервної професійної освіти дорослих. Неформальна освіта ідеально підходить для закладів післядипломної освіти. Вона дасть змогу педагогам вдосконалювати свою професійну майстерність та розвивати продуктивні стилі педагогічної діяльності.

Неформальна освіта може забезпечити педагогу самоспрямоване навчання, яке сприятиме підвищенню навчальної діяльності педагогів і пов'язане зі свідомим вибором змісту, форм, методів, прийомів щодо формування ключових професійних компетентностей відповідно до суспільних вимог [3, с. 144].

Таким чином, реалізація змістового концепту на засадах неформальної освіти в закладах післядипломної освіти сприятиме пошуку дієвих засобів та можливостей, які забезпечать педагогу усвідомлення

значимості нових педагогічних ідей, коригування індивідуальної траєкторії професійного розвитку зростання в інноваційну площину.

Нове бачення змістового концепту на основі неформальної освіти в закладах післядипломної освіти сприятиме: прогнозуванню нових освітніх потреб та цілей педагогів; їх професійній готовності до саморозвитку орієнтованій на результат; появі нових граней стилів педагогічної діяльності; пізнанню й аналізу власної діяльності, яка забезпечить формування мотивації до професійного визнання; ціннісне ставлення до професійної творчості та самореалізації; усвідомленню своїх помилок та подальшого механізму навчання впродовж життя.

Реформування змістового концепту закладами післядипломної освіти сприятиме професійній підтримці педагогів і засвоєнню та поглибленню позапрограмних знань, навичок та набуттю практичного досвіду діяльності.

Методологічний складник неформальної освіти в змістовому концепті дасть можливість закладам післядипломної освіти розв'язати такі завдання:

- розуміння добровільності та партисипативності в педагогічній діяльності;
- підвищення вмотивованості та впевненості щодо професійного удосконалення, орієнтованого на задоволення індивідуальних потреб педагогів;
- використання діяльнісного підходу у виборі й реалізації організаційних форм неформальної освіти: дидактичні майстерки, тренінги, проектна діяльність тощо;
- забезпечення розвитку системи освіти на засадах партнерства та використання інноваційних практик;
- варіативність програм і термінів навчання, їх гнучкість та мобільність відповідно до потреб сучасних педагогів.

Розглянутий змістовий концепт неформальної освіти як вектор розвитку післядипломної освіти урізноманітнить форми підвищення кваліфікації педагогічних працівників у міжтестастійний період та сприятиме їх кращій адаптації до інтеграційних процесів у суспільстві й професійній діяльності.

Список використаних джерел:

1. Доповідна записка «Про реформування закладів системи післядипломної освіти. URL: <http://education-ua.org/ua/component/cck/?task> (дата звернення: 08.10.2024).
2. Литвинюк Г. І. Корпоративна школа супервізії як інструмент управління професійним розвитком педагогів. *Social Work and Education*. 2022. Вип. 9. № 4, С. 537.
3. Мартинець Л. А. Роль системи неформальної освіти дорослих на сучасному етапі / за ред. М. В. Гриньової. *Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі (XXII Каришинські читання)*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 21–22 травня 2015 р.). Полтава, 2015. С. 144–145.